

ХОТЕЛ „ХИЛТОН“: ИНОВАТИВНА ПРОСТОРНА И ТЕХНОЛОШКА ИНТЕРВЕНЦИЈА У УРБАНОМ ТКИВУ БЕОГРАДА

UDK BROJ: 728.5(497.11)
DOI BROJ: 10.5937/a-u0-22119
ID BROJ: 277411340

Аутори: Игор Марић, Божидар Манић, Александар Суцукловић, Бојан Забуковец, Зоран Мрваљевић

„HILTON“ HOTEL: INOVATIVE SPATIAL AND TECHNOLOGICAL INTERVENTION IN THE BELGRADE'S URBAN FABRIC

Authors: Igor Marić, Božidar Manić, Aleksandar Sudžuković, Bojan Zabukovec, Zoran Mrvaljević

Рад примљен: јун 2019., рад прихваћен: јун 2019.

Милан Ђурић*

АПСТРАКТ

Пројекат хотела „ХИЛТОН“ у Београду, током деценијске реализације, прошао је све професионалне и инвестиционе процедуре бурног српског архитектонског поља. Сваки од догађаја у поступку његовог стварања, донео је додатни слој и интерпретацију, али постао је и јавни чин. Управо то чини суштински квалитет ове реализације: видљивост променљивости објекта, и као процеса, и као његове просторности. Објекат дефинише *чврстину* градског блока и истовремено доноси нову интерпретацију улице кроз ново/традиционално читавање у урбану матрицу. Измичући константама постојећег контекста, да би га деликатно редефинисао, овај објекат, попут кретања у међупростору, и јесте и није угаони објекат и масивна репетиција уједначених отвора и простора. *Анvelopом* се интегрише улица у

унутрашњи простор да би се повезали јавни садржаји, остварујући нову слојевитост и дубину јавног простора, али и пројектује чист простор за репетитивни програм хотела са акцентовањем структуралних елемената који измичу типолошким обрасцима. Вертикална разградња коју карактерише *стаблолика* потпора од уобичајеног, постаје *меморија* објекта. Са њом су у дијалогу иновативне технолошке концепције софистицирано сублимирајући све карактеристике објекта у његовој архитектоничној варијабилности: између (ре)дефиниције контекста и технолошке интервенције.

Кључне речи: Контекст, иновација, интервенција, технологија, урбано ткиво, процес, просторност.

* ванр.проф. Милан Ђурић, дипл.инж.арх., Архитектонски факултет, Универзитет у Београду, milan.djuric@dvastudio.rs

ABSTRACT

During its decade-long realization, the design of the „HILTON“ Hotel in Belgrade has undergone all professional and investment procedures of the turbulent Serbian architectural field. Each of the events in the process of its creation has brought an additional layer and interpretation, but more importantly, it has become a public act. This is exactly what essentially makes a quality of this realization: visibility of the building's changeability, both as a process and as its spatiality. The building defines the *strength* of the city block and at the same time brings a new interpretation of the street through a new/traditional loading into the urban matrix. Moving away from the constants of the existing context, in order to delicately redefine it, this building, like a movement in an interspace, both is and is not: a corner building, a massive repetition of the uniform openings and space. The street is integrated by the *envelop* into the inner space in order to connect the public contents, thus achieving a new layerness and depth of the public space, but also creating a clean space for the repetitive programme of the hotel accentuating the structural elements which move away from the typological patterns. The vertical degradation characterized by the *tree-like* support of the usual, becomes a *memory* of the building. The innovative technological concepts are in a dialogue with it by sophisticatedly sublimating all characteristics of the building in its architectural variability: between the (re)definition of the context and the technological intervention.

Key words: Context, innovation, intervention, technology, urban fabric, process, spatiality.

Фасада у Улици краља Милана

Објекат хотела „Хилтон“ представља иновативну како просторну тако и технолошку интервенцију у урбаном ткиву Београда.

Пројекат овог објекта је кроз деценијску реализацију прошао све професионалне и инвестиционе процедуре бурног српског архитектонског поља: од Прве награде на Јавном пројектном архитектонском конкурс, 2006. године додељене Игору Марићу и Божићу Манићу, преко проширења пројекатског тима и измена програма до коначне реализације 2018. Сваки од ових догађаја у поступку његовог стварања, донео је додатни слој и интерпретацију, и тиме постајао јавни чин, што је видљиво у посебности и променљивости објекта и као процеса и као просторности.

Објектом се постиже посебна *чврстина* градског блока и нова интерпретација улице кроз ново/традиционално учитавање у урбану матрицу. Као такав, контекстуализован је и карактеристичан како у типолошком смислу тако и на обликовном нивоу и просторности. Остварено у *размеравању* и контекстуализацији масивног (17.000 м² подземно и 17.000 м² надземно) и репетитивног програма (хотел) са једне стране те акцентовање делова и структурална карактеризација не потпадају под извесне типолошке образце. Објекат пре подсећа али не постаје карактеристична урбана или програмска типологија. Није константан већ се креће у међупростору, и јесте и није угаони објекат, масивна репетиција уједначених отвора и простора.

Објекат је вертикално и дубински *јасно* просторно и програмски слојевит. *Анвелопом* се интегрише улица у унутрашњи простор а са друге стране отварају јавни садржаји преко њене слојевитости и дубине. Квалитету целокупне просторности и комфору доприносе и напредна технолошка решења инсталационих система.

Управо су односи појединих простора према окружењу, према улици отворени хол у приземљу и ресторан, унутрашње двориште и кровна тераса (карактеристични елементи за градски хотел) па чак и гаража – искоришћени потенцијал за постајање овог објекта *јавним местом* града.

Главни улазни простор у хотел је типичан - са угла. Вертикалном разградњом коју карактерише *стаблолика*

Година пројектовања / извођења: 2006-2015 / 2016-2018

Инвеститор: Belaga Management Company doo Beograd

Пројектна организација: ZAP doo Beograd;

Кооперант: Институт за архитектуру и урбанизам Србије (уличне фасаде објекта); D.A.-Dizajn arhitektura doo Beograd

Укупна БРГП: ~34.000 м² (подземно ~17.000 м²; надземно ~17.000 м²)

Спратност: 4По + П + 8

Садржаји: 242 собе, 19 апартмана, балска дворана, конференцијске сале, ресторани. СПА, локали, гаража

Фасада у Улици краља Милана

потпора од уобичајеног постаје меморија објекта. Управо су кроз овај улазни мотив и ознаку објекта на неки начин сублимиране све карактеристике како самог објекта у његовој варијабилности тако и слојева и промена које карактеришу његов настанак.

* ванр. проф. Милан Ђурић, дипл. инж. арх.

ХРОНОЛОГИЈА

- Прва награда на архитектонско-урбанистичком конкурс за блок између улица краља Милутина, краља Милана, Његошеве и Светозара Марковића. Аутори: Игор Марић, Божидар Манић (2006. год.)
- Урађени Идејни и Главни пројекат и добијено одобрење за изградњу и потврда о пријему документације за изградњу пословног комплекса. Аутори: Игор Марић, Божидар Манић. Пројекти урађени у Институту за архитектуру и урбанизам Србије (2007. год.). Одговорни пројектант: Игор Марић.
- Израда новог идејног решења и пројекта за грађевинску дозволу - ZAP доо (2014 – 2015. год.), у кооперацији са Институтом за архитектуру и урбанизам Србије (уличне фасаде објекта). Аутори: Игор Марић, Божидар Манић, Александар Суцуковић, Бојан Забуковец, Зоран Мрваљевић. Главни и одговорни пројектант: Зоран Мрваљевић.
- Израда пројекта за извођење – D.A.-Dizajn arhitektura доо (2016 – 2017. год.). Водећи пројектант: Александар Суцуковић

КОНЦЕПТ ОБЛИКОВАЊА ПОЈАВНОСТИ

Локација хотела „Хилтон“ је 2006. била предмет архитектонско-урбанистичког конкурса на којем је додељена прва награда.

Објекат је од конкурсног решења претрпео измене у функционалном смислу пошто је из пословног објекта препројектован у хотел. У унутрашњем дворишту је дошло до измена с обзиром на нову функцију.¹

Задржана је основна поставка зграде на регулацији са оштрим углом на сусрету две улице Краља Милана и Краља Милутина. Најбитније је што је на изгледима према улицама задржана динамична фасада која је начелно моделована из сегмената, како је и конципирано у конкурсном првонаграђеном раду.²

Тако према улици Краља Милана има четири сегмента, приближно по двадесет метара, а према улици Краља Милутина су три, исто оквирно по двадесет метара. Подела није стриктна већ се истим или сличним архитектонским сегментима та подела координира, спаја и раздваја, тако да поред назнаке о поделама, фасада је јединствено тело.

1 Марић, И. (2018) „Долго патување до хотелот Хилтон“, интервју водио мр Ђорђе Јокић, Порта 3, стр. 26.

2 У конкурсном решењу био је предложен концепт двоструке фасаде. Видети у: Marić, I., Manić, B. (2006) Održiva arhitektura na primeru projekta za objekat na uglu ulica Kralja Milana i Kralja Milutina u Beogradu, Arhitektura i urbanizam, 18/19, str.48-53.
Marić, I., Bogdanov, A. i Manić, B. (2007) Dvostruke fasade u funkciji održive arhitekture – analiza projekta poslovnog kompleksa u Beogradu, Arhitektura i urbanizam, 20/21, str. 25-36

Фасада у Улици краља Милутина

У основи идеје је тежња да зграда, и поред своје величине, одговара урбаном миљеу улица у којима се налази те из тог разлога интенција да буде и јединствена и рашчлањена, да следи ритам улице која има претежно фасаде дужине од 15–20 метара али и веће објекте тако да је „Хилтон“ сублимација ова два урбана растера.

Ради назнаке њеног урбанитета је и надстрешница која прати линију раздвајања приземља и спратова тако да се уз неколико каскада подиже и приближава углу који је наглашен. Својом оштрином, и разгранатим стубом који га подупире, чини препознатљив, улазни мотив. Унутрашња фасада је смирена компонована од истих уједначених модула.

Материјали су пажљиво бирани. У приземљу је сиви камен док су сви елементи на спратовима од штампане металне облоге како би били лакши а одају утисак племенитог материјала. Ови елементи су бели са нијансама светло сиве тако да у коначном изгледу фасада одаје утисак белине што је и био један до циљева аутора. Секундарна пластика је пажљиво структурирана са елементима који су дефинисани и „статични“ и онима који су „мобилни“ и спонтани. Већ код „статичних“ елемената мобилност се зачиње као мотив осим код великих екрана и угаоног мотива који су просторне константе и са свом осталом секундарном пластиком дају ликовност објекту. Цела композиција је у начелу тежила меморији простора шире градске целине, вези са њом, реминисценцијама на нови савремени идентитет.

(из образложења аутора конкурсног рада)

Детаљи фасаде

САДРЖАЈИ И ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСТОРА

Унутрашња организација и ентеријер хотела је по стандардима за „Хилтон“ рађени под њиховим строгим надзором. У подруму (4 етажа) су јавна и хотелска гаража те помоћне и техничке просторије. Системом топлотних пумпи остварена је велика уштеда енергије за грејање и хлађење.

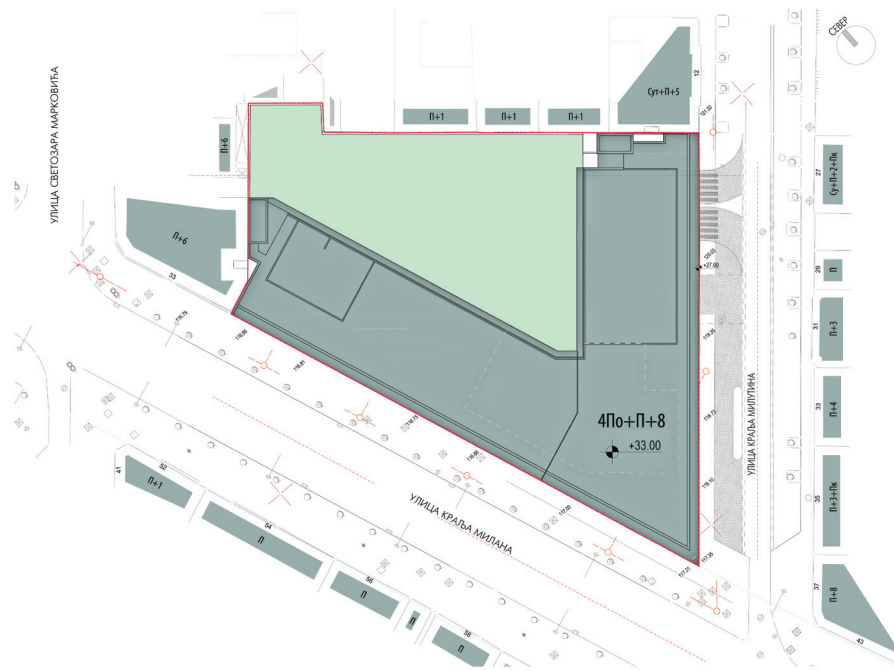
Приземље чини улазни хол са рецепцијом баром и рестораном са главном кухињом те једним великим локалом. Део приземља је под колонадама а остатак има надстрешницу.

На првој етажи је велика сала и низ мањих; приручна кухиња, те СПА. На спратовима су собе и апартмани. На задњој етажи је ресторан – видиковац. Функционалне целине су јасне и лако доступне за посетиоца.

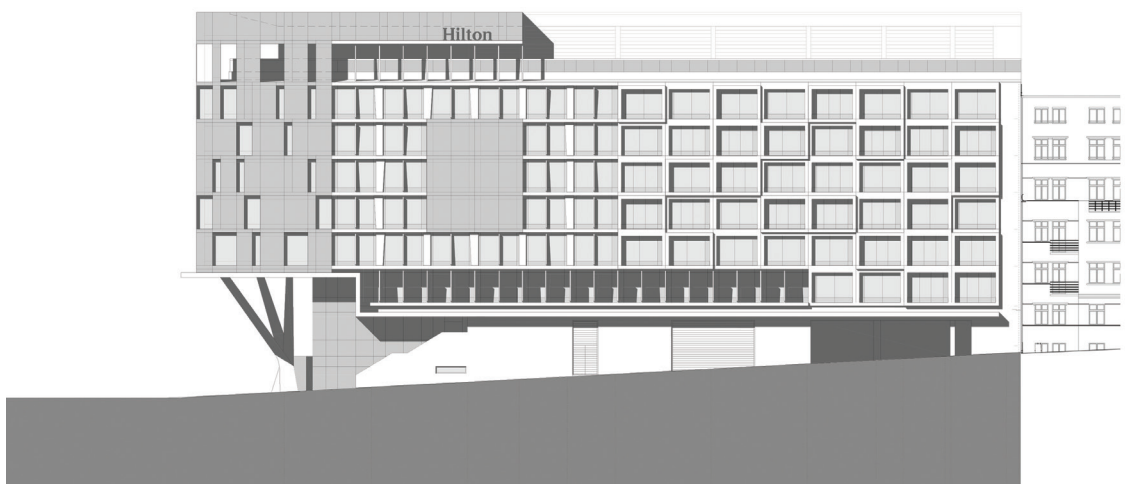
РЕФЕРЕНЦЕ

- Марић, И. (2018) *Долго патување до хотелот Хилтон*, интервју водио мр Ђорђе Јокић, *Порта* 3, стр. 24–28.
- Marić, I., Bogdanov, A. i Manić, B. (2007) *Dvostruke fasade u funkciji održive arhitekture – analiza projekta poslovnog kompleksa u Beogradu, Arhitektura i urbanizam*, 20/21, str. 25–36.
- Marić, I., Manić, B. (2006) *Održiva arhitektura na primeru projekta za objekat na uglu ulica Kralja Milana i Kralja Milutina u Beogradu, Arhitektura i urbanizam*, 18/19, str. 48–53.
- Redakcija (2017) *Prikaz projekta: Hotel Hilton, Enterijer magazin* 88 Specijal broj: Beograd budućnosti, str.90–91.

Аутори фотографија: Игор Марић и Божидар Манић

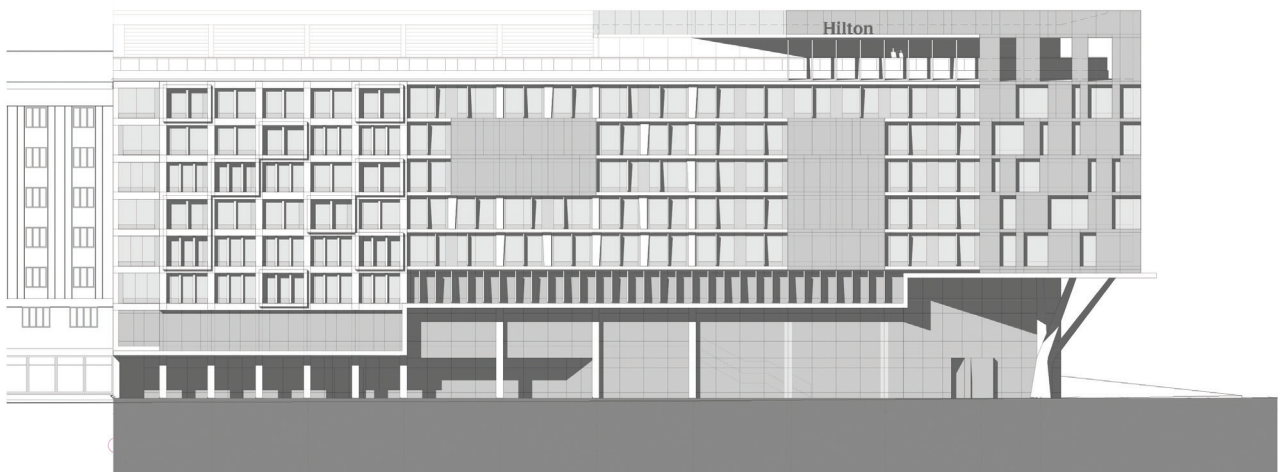

Ситуациони план

Изглед из улице Краља Милутина

Изглед из улице Краља Милана

Аутор фотографије:
Милош Мартиновић
www.arch.photography

извор: <http://arch.photography/portfolio-item/hilton-belgrade-hotel/>